

เทศน์เช้า วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาเราเป็นชาวพุทธ เห็นไหม “ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะย่อมคุ้มครอง” แต่พวกเรานี้เราไม่จริงกันเอง อย่างเช่น กลัวผี เวลาปฏิบัติกลัวผี กลัวอะไร แล้วเราก็ก้าว ถ้าพุทธ โธ พุทธ โธ พุทธ โธ อยู่มันกลัวไม่ได้หรอก เพราะอะไรรู้ไหม? เพราะจิตมันหนึ่งเดียว แต่เราพุทธ โธ กันแต่ปาก แต่หัวใจมันคิดไป จิตนี้มันได้หนึ่งเดียวนะ มันรับรู้ได้หนึ่งเดียว แต่ขณะที่กว่ามันจะคิดมา มันมีอะไรแทรกเข้ามามหาศาลเลย ถ้าเราพุทธจริงๆ นี่นะ ใจความที่เรากลัวต่างๆ ใจความที่เราตกอกตกใจนี้ไม่ได้เลย

“นี่ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม” สมควรแก่ธรรมคือมันเป็นสัจจะความจริงขึ้นมา นี่ไง นี่ผู้รักษาศีล เรามีทาน มีศีล มีภาวนา เราว่าเราทำคุณงามความดีกันแล้ว ความดีไม่เห็นให้คุณ ความดีเราเลย ว่าทำบุญแล้วได้บุญ ทำบุญแล้วได้บุญจริงๆ แล้วได้บุญมากด้วย ถ้าได้บุญมาก ได้บุญมากเพราะเราเข้าใจเรื่องของบุญไง

เราไม่เข้าใจเรื่องของบุญเลย เราไปเข้าใจเรื่องของโลกามิส สิ่งที่เกิดขึ้นมานี้เป็นโลกามิสนะ บุญคือความสุขของใจ เรามีความสุขของใจนะ เวลาเราตั้งใจแล้วเรามีความสุข อันนั้นเป็นบุญ แล้วบุญมันละเอียดมาก คุณอาหาร เห็นไหม อาหารถ้ามันรสชาติจัดๆ คนที่เขาทุกข์เขายาก เขาชอบนะ แต่ถ้ารสชาติมันนุ่มนวลล่ะ?

ใจก็เหมือนกัน สิ่งที่เป็นของหยาบๆ ใจ เราไปเห็นว่าสิ่งนั้นเป็นบุญกุศลกัน เห็นเรื่อง บังคับเครื่องอาศัย เรื่องของโลกธรรม ๘ เรื่องของมีลาภเสื่อมลาภ เรื่องของยศถาบรรดาศักดิ์ นี่เป็นเรื่องของบุญกุศล แต่ถ้าในทางธรรมนะ นั่นเป็นเรื่องของทุกข์ทั้งนั้นเลย แต่ถ้าเป็นขณะที่เราสร้างสมบุญบารมี ถ้ามันต้องผ่านสภาวะแบบนั้น มันก็ต้องผ่านสภาวะแบบนั้น ถ้าผ่านสภาวะแบบนั้นขึ้นมา มันเป็นของหยาบๆ ใจ ถ้าเป็นของละเอียดขึ้นมา มันจะเป็นความสุขจากหัวใจ

ถ้าเรามีความตั้งใจจริง เห็นไหม เรามีความตั้งใจจริง แล้วเราเสียสละของเรา มันจะเป็นบุญนะ เพราะบุญนี้เราทำของเรา เรารู้ของเราเอง เราจะเข้าใจไปเรื่อยๆ แต่เริ่มต้นทำบุญต้องให้

คนนั้นยอมรับ คนนั้นเข้าใจเรา แต่พอทำจริงๆ ขึ้นมาแล้ว นี่กิเลสในใจเรายอมรับไหม? กิเลสในใจเรามันต่อต้านตลอดนะ มันต่อต้าน มันไม่ยอมให้เราทำ ยิ่งทำยิ่งเจ็บที่สุด นิ่งที่สุด ใต้ดินที่สุด มันจะเป็นบุญมาก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “บุญที่เราทำที่มีกุศลมากคือการทิ้งแหวน” คุณสิริเราโยนแหวนไป มันไม่มีอะไรตอบรับเลย เราทิ้งแหวนมันมีใครรับรู้อะไรกับเรา เห็นไหม แต่ทวดาฟ้า ดิน รับรู้มหาศาลเลย นี่ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม

ผู้ถือศีล ศีล สีเลนะสุกะติง ยันติ สีเลนะโกกะสัมปะทา ศีลนี้ทำให้เป็นปกติ ศีลทำให้เราเป็นสุข ศีลนะ นี่ถ้าศีลให้เป็นสุข ศีลมันเป็นศีลที่ไหนล่ะ? มันเป็นศีล นี่อธิศีลเกิดที่หัวใจ เกิดที่หัวใจ เห็นไหม วิตติเกิดขึ้นมาจากใจ ถ้าใจวิตติขึ้นมาจะเป็นศีลขึ้นมา ศีลมันเกิดจากใจ ใจเป็นปกติ ศีล สมาธิ ปัญญา มันทำสมาธิได้ง่ายๆ เลย เพราะมันรักษาตัวมันเองอยู่ตลอดเวลา

แต่นี้มันเป็นศีลจากข้างนอก ขอบจากข้างนอก มันเป็นข้อห้าม มันไม่ใช่ศีล มันเป็นกฎหมาย กฎหมาย คุณสิริเราไม่ทำผิด กฎหมายมีประโยชน์อะไรกับเรา กฎหมายมันปกครองผู้ที่ทำผิดใช่ไหม คนที่ขี้โกง คนที่ทำต่างๆ กฎหมายนี่เอาผิดผู้ที่ทำความผิด แล้วเราไม่ได้ทำความผิดอะไร กฎหมายมันจะมีอะไรกับเรา?

นี่ก็เหมือนกัน ศีลมันเป็นข้อห้าม แต่จริงๆ แล้วคือหัวใจของเรา ถ้าหัวใจของเรามันมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา มันเป็นศีลโดยธรรมชาติเลย ศีลคือความปกติของใจ ถ้าใจมันไม่ฟุ้งซ่าน ใจมันคิดออกไปมันเป็นศีล แล้วนี่คุณสิริเราเป็นนักปฏิบัติกัน เราเป็นลูกศิษย์ที่มีครูบาอาจารย์กัน แต่เวลาพูดอะไรออกมามันไม่ใช่ศีลเลยนะนั่น มันมุสาทั้งนั้นเลย นี่ก็ลืงไปเอววันๆ หนึ่ง ก็ลืงเอาตัวรอดกันไปวันๆ หนึ่ง แล้วลืงอย่างนี้ นี่กะล่อนอย่างนี้เป็นศีลหรือ?

นี่มันไม่ใช่ศีลหรอก มันกะล่อน มันปลิ้นปล้อน ถ้ามันกะล่อน มันปลิ้นปล้อน เห็นไหม ขึ้นต้นก็ปลิ้นปล้อน คุณสิริเวลาประพฤติปฏิบัติกันนี่ปลายคด เวลาคนปลายคด เริ่มต้นดีมาทั้งหมดเลย แล้วไปคดที่ปลาย ถ้าไปคดที่ปลาย เวลาปฏิบัติมันไม่สมตามความเป็นจริงใจ ถ้ามันสมตามความเป็นจริงนะ ต้นก็ตรง ปลายก็ตรง สิ่งก็ตรง เห็นไหม ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม มันตรงต่อธรรม แล้วมันจะเข้าถึงหัวใจ

ไอ้เนี่ยมันเริ่มตันก็คิดแล้ว บิดเบี้ยวไปตั้งแต่ครั้งแรกเลย แล้วบิดเบี้ยวครั้งแรก แล้วบิดเบี้ยว มันไม่บิดเบี้ยวเปล่านะ จะทำให้คนตรงบิดเบี้ยวตามความเห็นของตัวเอง ต้องเป็นอย่างนั้น ต้องเป็นอย่างนั้นนะ นี่หลบไปอย่างนั้น แค่นี้เองจะเป็นไรไป? เป็นไรไปเนี่ยมันไม่เป็นสัจจะความจริง แต่ถ้าเป็นผู้ที่ปฏิบัติมันยิ่งกว่านี้อีกนะ เวลาอดอาหาร เวลามันทุกข์ นี่อะไร? นี่ทรมานตนไหม? ทรมานตนอะไร มันทรมานกิเลส

นี่ถ้าเป็นอุบายวิธีการจะต่อสู้อาชนะกิเลสนะ ไอ้เรื่องอย่างเนี่ยมันเรื่องของเล็กน้อย มันเป็นการทำงาน เรื่องอย่างเนี่ยเรื่องเล็กน้อยมาก เรื่องที่แบบว่า เห็นไหม คุณมิตรแท้ มิตรแท้ เพื่อนของเรา มีการผิดพลาด มีการพลั้งพลาด มีคนกำลังโจมตีโนนินทาอยู่ นี่มิตรแท้จะมาเข้าช่วย จะเข้าแก้ไข

มิตรเทียม มิตรเทียมพอมิเหตุการณ์ขึ้นมากระทบเข้าเลย กระทบเข้าไปเลย อย่างเนี่ยมันคนคดที่ตัน ถ้าตันมันคดขึ้นมาอย่างนี้ มันจะเป็นไปได้อย่างไร? ถ้าตันมันคดขึ้นมา การปฏิบัติธรรมมันสมควรแก่ธรรมไหมล่ะ?

ถ้ามันสมควรแก่ธรรม ถ้าเป็นอุบายวิธีการ มิตรแท้นะ มิตรแท้มันผิดพลาดขนาดไหน เราก็แก้ไขกันไป คุณดูอย่างเช่นในประวัติของหลวงปู่มั่น เห็นไหม เวลาหลวงปู่มั่นขึ้นไปตอนยังไม่ได้บวช ไปกล่อมหมอลำกับหญิงสาว แล้วนี่แพ้กลอนเขา เจ้าคุณอุบาลียังไม่ได้บวช นี่ขึ้นไปแก้ไขเอาจากบนเวทีลงมาเลย บอกว่า “มันเอ๊ย มันเอ๊ย แม่เอ็งตลกจากเรื่อนะ ข้ามาตามเอ็ง”

นี่ช่วยกันแม่แต่บนเวที บนต่อน้ำธารกำนัล คนมหาศาลเลย กำลังคุ้งจับผิดจับถูกกันอยู่ว่า ใครเป็นผู้แพ้ ใครเป็นผู้ชนะ เห็นเพื่อนตัวเองว่าจะมีความเพเลียงปล้ำขึ้นไป เห็นไหม แก้ไขวิกฤติเอาเพื่อนออกมา ฟันออกมาจากวิกฤติอันนั้นได้ ลงมาถึงหลวงปู่มั่นบอก “อ้าว เรายังไม่ได้เปิดความจริงเลย เราล้อเขาก่อน” ในประวัตินี้ะ ประวัติหลวงปู่มั่นไปอ่านคุณติ เห็นไหม นี่ของจริงมันเป็นอย่างนั้น ถึงวิกฤติแล้วเขาจะช่วยเหลือกัน

แต่เนี่ยไม่ใช่ นี่ลากเข้าไปในวิกฤติ แล้วพอวิกฤติแล้วกระทบเข้าเลย พอกระทบเข้าไม่กระทบเข้าเปล่านะ ยังบอกว่าเปลี่ยนจากโพธารามเป็นราชบุรีมันจะผิดตรงไหน? เนี่ยมันถอนสัญชาตินะ ไอ้เนี่ยมันถอนสัญชาติ เนี่ยมันฆ่ากันทั้งหมดนะ มันฆ่ากันทั้งหมดเลย

นี่มันบอกถึงวุฒิภาวะของใจ มันบอกถึงความเป็นไปไม่ได้ มันบอกถึงคนๆ นี้ หัวใจคนนี่ ไม่มีหลักเกณฑ์ ถ้าหัวใจอย่างนี้ไม่มีหลักเกณฑ์คบกันไม่ได้ คบกันไม่ได้นี่ต่างคนต่างอยู่ จะคบกันไม่ได้อีกแล้ว จะเข้ามาอยู่ในนี้อีกไม่ได้เลย นี่ให้มันจบกันไป มันไม่ใช่อุบายวิธีการ ถ้าเป็นอุบายนะ เราขายขนาดไหนก็ได้ เราอยู่บ้านตาคนะ เราบอกเณร เณรนะพระใช้มาก

“เณร ถ้าต่อไปนะ ถ้าพูดถึงพระใช้เป็นประโยชน์นะ เช่น ประเคนของ เช่นต่างๆ เอ็งอ้าง เราได้หมดเลย เพราะเราจะช่วยปกป้องกัน”

แต่ถ้าเขาใช้โดยที่ไม่เป็นธรรมนะ เขาใช้โดยกลั่นแกล้ง เพราะเราได้ยินมาก่อน พระนี่มาคุยให้ฟังว่าเขาใช้เณรอย่างนั้นๆ แล้วเขามาคุยสนุกครึกครื้นกันไง เราสงสารมาก เราถึงบอกว่า “เณร ต่อไปนี้ถ้าใครใช้ ใครกระทำอะไรที่ใช้โดยที่ไม่ใช่ทางธรรม บอกเลยบอกว่าไปไม่ได้ หรอกติดธุระครุบาสงบ ให้มาหาเรา” เราจะปกป้องขนาดนั้น เห็นไหม

เวลาถ้าเขามีวิกฤติ เราดูแลรักษา เราปกป้องนะ สูดท้ายแล้วมันก็เป็นไป เป็นไปตามกระแสโลก เวลาไปทำผิดพลาดขึ้นมาก็อ้างเราๆ อ้างเราจนมากเกินไป เราบอก “เณร ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปอ้างเราไม่ได้อีกแล้วนะ ถ้าทำความผิดด้วยความจงใจอย่างนั้น เราไม่ให้อ้างหรอก” ที่เราเข้าไปดูแลรักษาเนี่ย เราเห็นผู้ใหญ่รังแกเด็ก ถ้าผู้ใหญ่รังแกเด็กเราก็จะปกป้อง เราก็จะดูแลรักษา เพื่อให้มันเป็นธรรมไป

สิ่งที่เป็นธรรม เรายังแยกได้ทั้งนั้นแหละถ้ามันเป็นความจริง ถ้าเป็นความจริง ถ้าเป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์แยกได้เลย เพราะชื่อเสียงเกียรติศักดิ์เกียรติคุณไม่มีความหมายหรอก สมมุติทั้งนั้นแหละ ไม่มีหรอก เห็นไหม ว่าชื่อทั้งนั้น ไอ้แค่ชื่อ ไซ้ ชื่อมันไม่มีความหมายอะไรเลย เพราะอะไร? เพราะมันเป็นโลกธรรม ๘ ถ้าใจเราไม่มีสิ่งใดๆ แล้ว เพราะการทำงานของเราจะไม่ต้องการสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น ทำงานเพื่องาน ทำงานเพื่อตอบสนองครูบาอาจารย์ ทำงานเพื่อตอบสนองศาสนา

ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ศาสนานะมันเหมือนน้ำ สิ่งที่เราจะทำกรก่อสร้างกัน เห็นไหม คุณธิอู หิน ทราย ปูน ถ้าไม่มีน้ำสมานขึ้นมามันจะไม่เป็นปูน ไม่เป็นการก่อสร้างบ้านเรือนขึ้นมาได้ ตัวศาสนาเป็นตัวเชื่อม ตัวเชื่อมในหัวใจ นี่ชาติ ชาติคือคน สังคม ประเพณีวัฒนธรรม เกิดจากศาสนา ตัวศาสนาเป็นประเพณีวัฒนธรรม ศาสนาเป็นศาสนธรรมคำสั่งสอนที่เข้าไป

ชำระกิเลส ศาสนาทำให้หัวใจของคนพ้นไปจากกิเลส ครูบาอาจารย์เป็นที่เคารพบูชา เพราะครูบาอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะ

ถ้าครูบาอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะ ตัวศาสนา เห็นไหม ตัวศาสนาเป็นตัวสมาน สมานให้ชาติ มั่นคง สมานให้ชาติร่มเย็นเป็นสุข ถ้าคนเรามีการเสียดสละ คนเรามีการเห็นแก่หน้าใจกัน ชาตินี้จะไม่มีการกระทบกระทั่งกันเลย นี่ศาสนาตัวประธาน ตัวน้ำ น้ำจะประสานกันได้หมดเลย ศาสนาเป็นตัวบาลานซ์

คุณครูบาอาจารย์ของเรา อย่างเช่น หลวงตา นี้ผู้ที่มีทรัพย์สมบัติเขาสละทานมา ท่านก็เอาทานที่เขาสละมาแล้วมาเจือจานเพื่อประโยชน์กับโลก ผู้ที่มีมาก มีกุศลมากก็นี้อบาลานซ์สังคมให้สังคมเสมอภาค ให้คนที่มิบุญกุศลได้ทำบุญกุศลผ่านท่าน ท่านก็บาลานซ์สังคมให้สังคมเสมอกันมา

นี่ถ้าเราทำเพื่อประโยชน์ มันเป็นประโยชน์ได้ทั้งนั้นแหละ แล้วทำประโยชน์ ทำประโยชน์เพื่อใคร? ก็ทำประโยชน์เพื่อศาสนา ทำประโยชน์เพื่อสังคม แล้วทำอย่างไร? ทำแบบทิ้งแหว ไม่ต้องการสิ่งใดๆ เลย ไม่ต้องการอามิสสินจ้างใดๆ ทั้งสิ้นนะ เพราะหัวใจเป็นธรรม นี่มันทำเพื่อเป็นธรรม ที่นี้มันมองไปทางโลกไป เอาไปขายกัน เอาไปทำลายกัน

ฉะนั้น ถึงว่าต้องจบ ทุกอย่างต้องจบ จบแล้วไม่ให้อาไปยุ่งกัน งานคืองาน งานคือคุณพินิจของเรา เราจะคุณพินิจเองว่าควรหรือไม่ควร เราจะทำของเราเอง ใครจะเอาของเราไปอ้างว่าจะทำประโยชน์อะไร เรื่องของเขา เราไม่สนใจทั้งสิ้น เพราะมันเป็นเรื่องของโลกๆ เป็นเรื่องของกิเลส เรื่องของการประชาสัมพันธ์

อย่างเช่น ทางหน่วยราชการ เห็นไหม เป็นการชิงความดีกัน ชิงความดี ไร้สาระมาก เพราะอะไรรู้ไหม? เพราะว่ามันเสียเวลา เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ แก่นของศาสนาคือการประพฤติปฏิบัติ แก่นของศาสนาคือเอาใจของตนไว้ในอำนาจของตน แล้วขนาดใจของเราเองมันยังมีสิ่งที่มีมันแทงขึ้นมาจากในหัวใจ สิ่งดีสิ่งชั่วมันยังแทงขึ้นมาในหัวใจ แล้วเราจะไปยุ่งเรื่องอะไรกับข้างนอก

ในเรื่องของหัวใจเรา งานที่เป็นการกระทำ งานเราเยอะแยะมหาศาลเลย งานจะเอาใจของเราไว้ในอำนาจของเรา งานเรามากมายมหาศาล จะเอาเวล่ำเวลาของเราทั้งวันยังไม่มีเวลาพอกับ

การทำงานของเรายู่แล้ว แล้วเราจะเอาเวลาของเราไปยุ่งกับเรื่องข้างนอกมันเป็นไปไม่ได้เลย ไม่สมควรด้วยเราไม่เคยออกไปยุ่งกับใครเลย

แต่นี้มันเป็นประโยชน์ มันเป็นหน้าที่ มันทำเพื่อครูบาอาจารย์ มันตอบสนองครูบาอาจารย์ ตอบสนองสังคม ตอบสนองศาสนา เราทำเพื่อศาสนา เราทำเพื่อคุณงามความดีเฉยๆ ไม่ได้ทำเพื่อรางวัลสินจ้าง แล้วเราทำกันเอาโลกมาเป็นใหญ่ไม่ได้ แล้วนี่มันคิดแต่เรื่องโลกเป็นใหญ่

คิดไม่ถึงนะว่าเขาทำได้ขนาดนี้ ถ้าทำได้ขนาดนี้แล้ว นี่มันเป็นเรื่องที่ว่ายังไม่ได้คุยกันเลยนะ แต่ในเมื่อสิ่งที่มันเกิดขึ้นมา มันเป็นสิ่งที่มันเกิดขึ้นมาแล้ว แล้วก็เห็นจริงๆ สิ่งที่เกิดขึ้นมันทำมาจากไหน?

มันทำมาจากคนที่ริเริ่มมาจากความรู้สึก ความคิด ถ้าเขาคิดอย่างนั้น เขาทำอย่างนั้น แล้วผลมันออกมาอย่างนี้แล้วนะ จะเอาใครมาแก้ก็ไม่ได้หรอก เพราะการกระทำอันนั้นมันฟ้องถึงจิต มันฟ้องถึงนิสัย มันฟ้องถึงการกระทำ แล้วการกระทำอย่างนั้นมันมาได้ทั้งหมดเลยนะ เอาไปด้วยกัน เพื่อประโยชน์ของคนๆ เดียว แต่ฆ่าผู้ที่ป็นฐานทำงานให้ทั้งหมดเลย จบสิ้น จบแล้วใครจะแก้ไม่ได้ ถึงบอกว่าจบตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เอวัง